

FALLBESKRIVNING

Stort akvarium i litet sovrum kan skapa kvalsterproblem

Bakgrund:

Tonårig flicka, far pollen- och pälsdjursallergisk liksom flera av faderns syskon. Mor och bror också allergiska.

Sökte akut vårdcentralen augusti 1997 p g a besvär med kraftig ögonsvullnad när hon träffat hund och fågel under sommaren, gått över när djuren togs bort. Även haft besvär under våren. Pricktest oktober 1997 visade gråbo (+) hund (+) katt (+) och husdammskvalster ++.

Telefonkontakt 1999 med förälder, ökade besvär vid vistelse hos mormor i Skåne, man antog att det hade samband med patientens allergi mot husdammskvalster.

Kontakt oktober 2006 då patienten ständigt snorig sedan några månader.

Pricktest utfördes som visade katt 7 mm x 5 mm, Derm pteronyssinus 10 mm x 8 mm, Derm farinae 5 mm x 5 mm och positiv kontroll 5 mm x 5 mm.

Analys av damm på avdelningen för Klinisk immunologi Karolinska sjukhuset visade: Damm-Kvalster-ag (Derp1) över 8000 och Damm-Kvalster-ag (Derf1) 5500. Kommentar över 8000 ng/g damm – extremt höga värden och 1000-8000 ng/g damm – höga nivåer.

Allergironden

När fallet presenterades vid allergironden uppmärksammades framför allt de starka indicierna för en kliniskt manifesterad kvalsterallergi. Förekomst av höga halter kvalsterallergen är trots allt inte vanligt i stockholmstrakten. I detta fall var halterna av D. pteronyssinus extremt höga och av D. farinae höga. Därtill var pricktest för båda kvalstren klart positiva.

Rekommendationerna vid rondan blev att tillsammans med patient och patientens föräldrar söka orsaken till den höga luftfuktighet som måste finnas i patientens hemmiljö. Den primära uppgiften borde vara att söka åtgärda en sådan orsak, om den gick att finna. I andra hand rekommenderades att kudd och madrasskydd (som ej släpper igenom kvalsterallergen) skulle användas.

Om patientens kvalsterallergi verkligen var orsak till de aktuella besvären så borde dessa åtgärder förbättra patientens situation.

Vad hände sedan?

Vid fortsatt utredning på vårdcentralen framkommer att flickan haft ett stort akvarium på 200 l i sitt 8 kvadratmeter stora sovrum. I övrigt är huset välventilerat.

När akvariet har tagits bort har patienten fått mindre besvär av sin allergi. Patienten planerar en snar längre resa. Ny dammanalys efter borttagande av akvariet visar: Damm-Kvalster-ag (Derp1) 3000 och Damm-Kvalster-ag (Derf1) 2300.

Konklusion

Även om uppföljningstiden ännu är kort så talar de minskade symtomen och de halverade allergenhalterna efter akvariets avlägsnande för att patientens besvär orsakats av hans kvalsterallergi.

Lärorikt är att ett stort akvarium i ett litet sovrum tydligen kan ge goda livsbetingelser för dammkvalster.

Eva Walton
Distriktsläkare
Axelsbergs vårdcentral

Gunnar Bylin
Överläkare
Karolinska
universitetssjukhuset
Huddinge